Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0285

Pranešimo dėl Europos konkurencingumo ateities (M. Draghi pranešimo) instituciniai aspektai

2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pranešimo dėl Europos konkurencingumo ateities (M. Draghi pranešimo) institucinių aspektų (2025/2013(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 9 d. Mario Draghi pranešimą „Europos konkurencingumo ateitis“ (M. Draghi pranešimas),

– atsižvelgdamas į Mario Draghi kalbą, pasakytą 2024 m. rugsėjo 17 d. Europos Parlamente pristatant M. Draghi pranešimą,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 17 d. Enrico Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka“ (E. Lettos pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 29 d. Komisijos komunikatą „ES konkurencingumo kelrodis“ (COM(2025)0030),

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 11 d. Komisijos komunikatą „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“ (COM(2025)0046),

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatą „Santaupų ir investicijų sąjunga. Piliečių gerovės ir ekonomikos konkurencingumo skatinimo ES strategija“ (COM(2025)0124),

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 30 d. Sauli Niinistö pranešimą „Saugiau kartu. Europos civilinio ir karinio pasirengimo ir parengties stiprinimas“(S. Niinistö pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 9 d. Konferencijos dėl Europos ateities galutinių rezultatų ataskaitą,

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. gegužės 4 d. rezoliuciją dėl tolesnių veiksmų dėl Konferencijos dėl Europos ateities išvadų[1],

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. birželio 9 d. rezoliuciją dėl raginimo sušaukti konventą Sutartims peržiūrėti[2],

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl Europos Parlamento pasiūlymų dėl Sutarčių keitimo[3],

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. liepos 11 d. rezoliuciją dėl ES Sutarčių nuostatų dėl pereigos įgyvendinimo[4],

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. gegužės 7 d. rezoliuciją dėl pertvarkyto ilgalaikio Sąjungos biudžeto kintančiame pasaulyje[5],

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl Baltosios knygos dėl Europos gynybos ateities[6],

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 48 straipsnį,

– atsižvelgdamas į ES sutarčių nuostatas dėl pereigos,

– atsižvelgdamas į Sutarties nuostatas dėl tvirtesnio bendradarbiavimo ir nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 122 straipsnį,

– atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A10-0196/2025),

A. kadangi Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen prašymu Mario Draghi parengtame pranešime išsamiai aptariami struktūriniai ES kylantys iššūkiai ir įspėjama, kad esama rizikos, jog ES gali užsitęsti vangus ekonomikos augimas, ir tai galiausiai gali kelti grėsmę klestėjimui ir socialinei gerovei; kadangi M. Draghi pranešime išdėstyta, kodėl Europa nebegali pasikliauti daugeliu veiksnių, kurie praeityje skatino augimą;

---

1 OL C 465, 2022 12 6, p. 109.
2 OL C 493, 2022 12 27, p. 130.
3 OL C, C/2024/4216, 2024 7 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.
4 OL C, C/2024/3996, 2024 7 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3996/oj.
5 Priimti tekstai, P10_TA(2025)0090.
6 OL C, C/2025/3151, 2025 6 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

B. kadangi tarp ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų atsirado didelis BVP atotrūkis: jis padidėjo nuo daugiau kaip 15 proc. 2002 m. iki maždaug 30 proc. 2023 m., vertinant 2015 m. kainomis; kadangi jį visų pirma lėmė didelis našumo sulėtėjimas Europoje ir ES negebėjimas pasinaudoti skaitmenine revoliucija, kurios variklis – internetas, ir su tuo susijusiu našumo didinimo potencialu, ir iš dalies taip nutiko dėl to, kad Europos bendroji rinka yra susiskaidžiusi;

C. kadangi M. Draghi pranešime nurodoma, kad atotrūkio panaikinimas inovacijų srityje, bendras priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planas, saugumo didinimas ir priklausomybės mažinimas bei ES ekonomikos, aplinkos ir socialinių tikslų pasiekimas yra svarbiausi Europos augimo ateityje pagrindai; kadangi pranešime vertinama, kad tam reikės maždaug 5 proc. ES BVP padidinti investicijas, tai sudaro mažiausiai 750–800 mlrd. EUR papildomų metinių investicijų;

D. kadangi dėl perėjimo prie švarios energijos pasaulinė ypatingos svarbos žaliavų paklausa sparčiai didėja, o Europa, be kita ko, yra labai priklausoma nuo skaitmeninių technologijų importo, visų pirma lustų gamybos srityje, nes 75–80 proc. pasaulio plokštelių gamybos pajėgumų tenka Azijai; kadangi, siekiant išsaugoti ES savarankiškumą ir konkurencingumą šioje itin svarbioje srityje ir kituose strateginiuose sektoriuose, turėtų būti parengta tikra ES užsienio ekonomikos politika;

E. kadangi tiek Enrico Lettos parengtame E. Lettos pranešime, kurį užsakė Europos Vadovų Taryba, tiek M. Draghi pranešime pabrėžiama, kad nuo pat pradžių pasitvirtino, jog bendroji rinka suteikia didžiulį postūmį ES ekonomikai, yra stiprus jos patrauklumo veiksnys ir išlieka Europos integracijos ir vertybių kertiniu akmeniu ir galingu augimo, klestėjimo ir solidarumo katalizatoriumi; kadangi tarptautinė padėtis neatpažįstamai pasikeitė ir tai išryškino poreikį gerinti ir baigti kurti bendrąją rinką, kad būtų galima naudotis visomis jos teikiamomis galimybėmis;

F. kadangi M. Draghi pranešime nurodyta, jog ES našumui atkurti ir ES aplinkos ir socialiniams tikslams pasiekti reikia mažiausiai 750–800 mlrd. EUR papildomų metinių investicijų;

G. kadangi ES parama viešosioms ir privačiosioms investicijoms yra ribojama dėl ES biudžeto dydžio, nepakankamo prioritetizavimo, sudėtingos valdymo sistemos ir pernelyg konservatyvaus požiūrio į riziką; kadangi bendros ES investicijos, įskaitant bendrai finansuojamas rinkos iniciatyvas, yra labai svarbios norint įveikti iššūkius, kurie nepaiso valstybių sienų, sudarant sąlygas masto ekonomijai, skatinant strateginį savarankiškumą, saugant ir skatinant sanglaudą visoje Sąjungoje, pritraukiant privatųjį kapitalą, didinant ES konkurencingumą pasaulyje ypatingos svarbos

sektoriuose, taip pat finansuojant ir užtikrinant kitas Europos viešąsias gėrybes;

H. kadangi bandymo sukurti kapitalo rinkų sąjungą (KRS), kurį Komisijos Pirmininkė U. von der Leyen nustatė strateginiu prioritetu, tikslai per pastarąjį dešimtmetį dar nebuvo nepasiekti; kadangi iš su KRS susijusio iki šiol atlikto darbo matyti, kad labai svarbu užtikrinti visapusišką finansinių paslaugų integraciją bendrojoje rinkoje, siekiant įgyvendinti ES strateginius ekonominės politikos tikslus;

I. kadangi M. Draghi pranešime pateikiama išsami ES ekonomikos valdymo ir konkurencingumo analizė;

J. kadangi nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pradžios daugelio šalių stojimo procesai įgavo naują pagreitį, todėl susiklostė tokia padėtis, kai ES turi pasirengti kitiems esminiam plėtros etapams ir pagerinti savo sprendimų priėmimo procesus, kad, išaugus valstybių narių skaičiui, pajėgtų efektyviai veikti; kadangi M. Draghi pranešime pažymima, kad Komisijos teisėkūros veikla augo ir kad ES turėtų griežčiau taikyti subsidiarumo principą; kadangi M. Draghi pranešime atkreipiamas dėmesys į tai, kad po ES plėtros ES sprendimų priėmimo taisyklės iš esmės nepakito ir kad jos turi būti sugriežtintos ir racionalizuotos atsižvelgiant į būsimą plėtrą ir sudėtingą pasaulinę aplinką; kadangi bendrosios rinkos plėtra gali labai padėti užtikrinti ES ekonomikos augimą ir stiprinti jos geoekonominę padėtį;

K. kadangi M. Draghi pranešime taip pat teigiama, kad kelių šalių vyriausybės šalies veto teise naudojasi kaip priemone, kad priimant sprendimus veiksmai būtų atidėti arba susilpninti; kadangi pranešime taip pat pabrėžiama, kad, nors siekiant stiprinti ES reikia iš dalies keisti Sutartis, daug ką galima padaryti atliekant tikslinius koregavimus; kadangi pranešime akcentuojama, kad nauja Europos pramonės strategija turi būti įgyvendinama tuo pačiu metu keičiant ES institucinę struktūrą ir veikimą;

L. kadangi M. Draghi pranešime pažymima, kad reikia supaprastinti Europos sprendimų priėmimo procesą, siekiant palengvinti priemonių, skirtų ES konkurencingumui ir ekonomikos augimui didinti, priėmimą, taip pat užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami laiku ir veiksmingai;

M. kadangi M. Draghi pranešime paaiškinama, kad stiprinti ES politinį ir institucinį modelį galima pagal esamą teisinę sistemą taikant tikslinio supaprastinimo priemones ir tam Sutarties pakeitimai nėra būtini; kadangi pranešime pabrėžiama, kad tokios priemonės turėtų būti orientuotos į reguliavimo panaikinimą, o ne į ES taisyklių ir procedūrų skaičiaus didinimą;

N. kadangi M. Draghi pranešime nurodyta, kad skaitmeninė transformacija ir dirbtinio intelekto (DI) plėtojimas yra pagrindiniai

būsimo Europos konkurencingumo stiprinimo veiksniai; kadangi ES iki šiol nepasinaudojo itin svarbiomis galimybėmis skaitmeninės revoliucijos metu ir toliau atsilieka nuo pasaulinių lyderių dirbtinio intelekto pajėgumų, duomenų infrastruktūros ir giliųjų technologijų plėtros srityse;

O. kadangi M. Draghi pranešime pabrėžiama, kad ES turi stiprinti savo strateginį savarankiškumą ir gynybos pajėgumus įveikdama rinkos susiskaidymą, didindama sąveikumą ir konsoliduodama Europos gynybos pramonę; kadangi S. Niinistö pranešime ši vizija papildoma ir pabrėžiama, jog reikia geriau pasirengti valdyti riziką, reaguoti į krizes ir didinti ypatingos svarbos infrastruktūros objektų bei tiekimo grandinių atsparumą; kadangi abiejuose pranešimuose akcentuojama, kad patikimai Europos gynybos sąjungai užtikrinti reikia integruotos valdymo sistemos ir tvarių ir koordinuotų investicijų ES lygmeniu;

Bendrosios aplinkybės

1. palankiai vertina M. Draghi pranešimą, jo išvadas ir raginimą imtis veiksmų; pritaria analizei, kad Europa susiduria su egzistenciniu iššūkiu, todėl reikalingos beprecedentės institucinės pastangos, kad Europa galėtų išlikti konkurencinga ir užtikrinti augimą dabartinėmis sparčiai kintančiomis geopolitinėmis aplinkybėmis; pabrėžia, kad toks atsakas turi būti grindžiamas Sąjungos demokratiniu valdymu, institucijų galių pusiausvyra ir Sutarčių laikymusi; ragina parengti atnaujintą Europos strategiją, kad Sąjunga galėtų laiku priimti veiksmingus sprendimus ir užtikrinti savo konkurencingumą ir tvarumą;

2. pabrėžia, kad, kaip nurodyta M. Draghi pranešime, ES turi skubiai gerinti savo institucinį valdymą; pabrėžia, kad kartu su šiais patobulinimais turėtų būti parengta aiški ir įtrauki komunikacijos strategija, kurią taikant būtų siekiama skatinti piliečių dalyvavimą ir juos informuoti apie gaunamą naudą, kad būtų galima užsitikrinti visapusišką visuomenės paramą ir puoselėti bendrumo ir bendros atsakomybės jausmą; pabrėžia, kad taip pat būtina atsisakyti fragmentiškų nacionalinių požiūrių ir sustiprinti perorientuotą, paspartintą ir supaprastintą sprendimų priėmimo procesą ES lygmeniu, nes tai sudarys sąlygas Sąjungai, kaip tikrai pasaulinio masto veikėjai, veikti veiksmingiau ir efektyviau svarbiausiose srityse; pripažįsta, kad svarbu šalinti blokavimą Taryboje keliose srityse; remia visas iniciatyvas, kuriomis siekiama plėtoti veiksmingesnį sprendimų priėmimo procesą, nes tai labai svarbu didinant ES konkurencingumą, ir kartu būtina visapusiškai laikytis ES sutarties 5 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytų subsidiarumo ir proporcingumo principų;

3. pabrėžia, kad pagrindinės sritys, kuriose siekiant padidinti ES konkurencingumą reikalinga strateginė politikos reforma, yra

galutinis Europos bendrosios rinkos sukūrimas ir santaupų ir investicijų sąjungos sukūrimas, ES biudžeto veiksmingumo ir jo vykdymo gerinimas, aukšto lygio socialinės apsaugos ir socialinių bei darbo teisių išlaikymas, Europos dirbtinio intelekto ir skaitmeninės transformacijos modelio stiprinimas ir Europos energetikos sąjungos bei Europos gynybos sąjungos kūrimas;

4. pabrėžia, kad strateginės politikos reformos ir siūlomi ES institucinės struktūros pakeitimai turėtų būti laikomi neatsiejamais ir jie turi būti įgyvendinami paraleliai, kad būtų galima stiprinti ES konkurencingumą;

ES valdymo perorientavimas, spartinimas ir supaprastinimas

5. palankiai vertina pastangas perorientuoti ir supaprastinti ES darbą nustatant strateginius prioritetus ir užtikrinant institucinį veiksmingumą; ragina stiprinti ES gebėjimą veikti tais atvejais, kai užtikrinama aiški pridėtinė vertė, remiantis subsidiarumo ir proporcingumo principais; pabrėžia, kad supaprastinimas, subsidiarumas ir proporcingumas turi padėti priimti pažangesnius ir veiksmingesnius teisės aktus ir neturėtų lemti pasyvumo srityse, kuriose reikia imtis ES lygmens veiksmų; pabrėžia, kad norint atitinkamose politikos srityse imtis veiksmingų intervencinių priemonių, kuriomis skatinamas didesnis ekonominis konkurencingumas, reikia pritaikyti Sutartimis Sąjungai suteiktą kompetenciją; pabrėžia, kad šis supaprastinimas ir naujai sudėlioti prioritetai taip pat turi matomi veiksmingesnėje ir švelnesnėje institucinėje sąrangoje, įskaitant Komisijos ir Komisijos narių kolegijos reorganizavimą, siekiant padidinti ES veiksmingumą ir gebėjimus įveikti kylančias problemas ir stiprinti jos vaidmenį pasaulinėje arenoje;

6. atkreipia dėmesį į Komisijos remiantis M. Draghi pranešimo vizija parengtą konkurencingumo kelrodį ir į tai, kad jame daug dėmesio skiriama didesnio strateginio savarankiškumo ir atsparumo poreikiui ir būtinybei skubiai didinti ES konkurencingumą, grindžiamą tvarumu, inovacijomis, energetiniu saugumu, taip pat socialine, ekonomine ir teritorine sanglauda; pripažįsta, kad, kaip nurodyta konkurencingumo kelrodyje, reglamentavimo veiksmingumas yra labai svarbus skatinant inovacijas, pritraukiant investicijas ir sudarant sąlygas tvariam augimui; pritaria tam, kad būtų nustatytos naujų pasiūlymų poveikio mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir konkurencingumui vertinimo priemonės, ir rekomenduoja reguliariai stebėti pažangą ir skatinti skaitmeninius sprendimus, kad būtų palengvintos administracinės procedūros; pabrėžia, kad reikia spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemą, nes tai yra struktūrinis iššūkis konkurencingumui visose valstybėse narėse; vis dėlto pabrėžia, kad konkurencingumo kelrodį reikia toliau tobulinti stiprinant ES institucinę struktūrą;

7. palankiai vertina idėją stiprinti ES sprendimų dėl tikslinių ir strateginių konkurencingumo prioritetų priėmimo procesą; mano, kad bet kokia konkurencingumo koordinavimo priemonė turėtų veikti kaip visa apimanti institucinė sistema, leidžianti ES ne tik koordinuoti ES ir nacionalinę politiką, bet ir veikti kaip vienam subjektui; pabrėžia, kad taikant šią priemonę turėtų vadovauti Komisija ir priežiūrą vykdyti – Parlamentas ir Taryba, ir kad turėtų būti atliekamas nepriklausomas jos veiksmingumo, skaidrumo ir tikslų pasiekimo aspektų vertinimas; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti demokratinį legitimumą būtina bendradarbiauti su nacionaliniais parlamentais ir reguliavimo institucijomis; pabrėžia, kad socialinių partnerių ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ES valdymo procese yra būtinas, norint užtikrinti įtraukumą ir atskaitomybę;

8. palankiai vertina tikslą paspartinti ES darbą ir pakartoja savo raginimą siekti didesnio sprendimų priėmimo veiksmingumo, be kita ko, išnagrinėti galimybę prireikus pereiti prie kvalifikuotos balsų daugumos ir taikyti įprastą teisėkūros procedūrą pagrindinėse politikos srityse; pažymi, kad kai kuriose gyvybiškai svarbiose srityse turėtų būti numatytos didesnės balsavimo ribos; pažymi, kad praeityje buvo rasti sprendimai, dėl kurių sprendimų priėmimo procesai tapo ryžtingesni; pabrėžia, kad, pavyzdžiui, Amsterdamo sutartyje numatytas balsavimas kvalifikuota balsų dauguma, ir kartu numatyti galimybė konstruktyviai susilaikyti tam tikrose politikos srityse;

9. primygtinai ragina Europos Vadovų Tarybą aptarti pasiūlymus, išdėstytus 2022 m. birželio 9 d. ir 2023 m. lapkričio 22 d. rezoliucijose dėl konvento sušaukimo, laikantis įprastos peržiūros procedūros, numatytos ES sutarties 48 straipsnyje, ir, kai įmanoma, apsvarstyti tikslinius Sutarčių pakeitimus taikant supaprastintą procedūrą, nustatytą ES sutarties 48 straipsnio 6 dalyje, siekiant paspartinti esmines ir neatidėliotinas reformas; primena Konferencijos dėl Europos ateities išvadas ir primygtinai ragina Komisiją ir Tarybą laiku imtis konkrečių veiksmų, kad būtų atsižvelgta į šias rekomendacijas; mano, kad rengiantis kompromisui dėl kitos daugiametės finansinės programos atsiveria svarbi galimybė intensyvinti darbą stiprinant ES institucinę struktūrą;

10. primena Konferencijos dėl Europos ateities išvadas ir visų pirmą Sutarties reformos poreikį ir primygtinai ragina Komisiją ir Tarybą laiku imtis konkrečių veiksmų, kad būtų atsižvelgta į šias rekomendacijas;

11. pakartoja savo įsipareigojimą stiprinti ES gebėjimą veikti greitai ir veiksmingai ir didinti sprendimų priėmimo veiksmingumą pagrindinėse politikos srityse; pakartoja savo raginimą, kad, siekiant pagerinti ES gebėjimą veikti greitai ir veiksmingai, būtų išplėstas kvalifikuotos balsų daugumos ir įprastos teisėkūros procedūros

taikymas, kad jis apimtų pagrindines politikos sritis, kai reikia, taikant nuostatas dėl pereigos, kaip numatyta Sutartyse;

12. ragina Tarybą apsvarstyti galimybę taikyti tvirtesnį bendradarbiavimą pagal ES sutarties 20 straipsnį tais atvejais, kai vieningas balsavimas neleidžia visai ES priimti svarbių sprendimų pagrindinėse politikos srityse; pabrėžia, kad tvirtesnis bendradarbiavimas grindžiamas teisėtais valstybių narių poreikiais atvejais, kai tokio bendradarbiavimo tikslų visa Sąjunga negali pasiekti per pagrįstą laikotarpį; pabrėžia, kad pagal tvirtesnio bendradarbiavimo procedūrą numatomos dvi svarbios apsaugos priemonės, t. y. Parlamento pritarimas ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) atliekama teisminė peržiūra, ir kad sprendimai, priimamai taikant tvirtesnį bendradarbiavimą, yra pagrįsti Komisijos pasiūlymu; pabrėžia, kad pagrindinis tvirtesnio bendradarbiavimo tikslas yra supaprastinti sprendimų priėmimą; rekomenduoja dalyvaujančioms valstybėms narėms pradėti taikyti specialią nuostatą dėl pereigos, įtvirtintą SESV 333 straipsnyje, kad vykdant tvirtesnį bendradarbiavimą būtų pereita prie kvalifikuotos balsų daugumos ir įprastos teisėkūros procedūros taikymo; pažymi, kad M. Draghi pranešime siūloma, kad tais atvejais, kai neįmanoma pasiekti vieningo susitarimo dėl kvalifikuotos balsų daugumos taikymo, pasirengusios ją taikyti valstybės narės taip pat galėtų apsvarstyti tarpvyriausybinio bendradarbiavimo galimybę;

13. pabrėžia, kad gerinant ES sprendimų priėmimo procesą reikia suteikti Parlamentui galių, kad jis turėtų tokias pačias sąlygas kaip ir Taryba, ir ragina stiprinti Europos Parlamento vaidmenį teisėkūros procese; pakartoja savo raginimą, kad Parlamentui būtų suteikta visapusiška teisėkūros iniciatyvos teisė; pabrėžia, kad svarbu modernizuoti Parlamento tyrimo teisę siekiant sustiprinti demokratinę ES vykdomosios valdžios kontrolę;

14. mano, kad pagal SESV 122 straipsnį sudaroma galimybė ES greitai imtis veiksmų tik krizinėse situacijose, tačiau pabrėžia, kad jį taikant reikia griežtos priežiūros, kurią vykdytų ne tik ESTT, bet ir Parlamentas; pabrėžia, kad reikia užtikrinti glaudų Komisijos, Europos ir kitų atitinkamų ES institucijų ir organų bendradarbiavimą; ragina patikslinti SESV 122 straipsnio aktyvavimo procedūras ir padaryti jas sistemingesnes, visų pirma abiem teisėkūros institucijoms suteikiant įgaliojimus spręsti dėl jo aktyvavimo;

15. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į būsimą ES plėtrą, būtina skubiai patobulinti jos institucinę ir finansinę sistemą, siekiant užtikrinti, kad ji išliktų veiksminga, demokratinė ir konkurencinga ir galėtų priimti naujas nares bei skatinti sėkmingą jų integraciją; todėl dar kartą patvirtina, kad plėtra ir ES valdymo stiprinimas turi būti vykdomi vienu metu; skatina vykdyti ES ir šalių kandidačių vyriausybių,

parlamentų ir pilietinės visuomenės dialogą dėl bet kokių numatomų pasiūlymų dėl ES institucinės sąrangos pakeitimų; pripažįsta tokių iniciatyvų kaip Europos politinė bendrija, kurios sudaro sąlygas politiniam bendradarbiavimui, prisideda prie regioninių dialogų ir galėtų palengvinti laipsnišką šalių kandidačių integraciją į Sąjungą ir jos politiką, tačiau kurios nėra alternatyva narystei ES, svarbą; pabrėžia, kad Parlamentas turėtų būti reguliariai informuojamas ir su juo turėtų būti konsultuojamasi dėl Europos politinės bendrijos raidos, siekiant užtikrinti demokratinę atskaitomybę ir suderinamumą su ES institucine sistema;

Veiksmingas ES valdymas pagrindinėse politikos srityse

16. ragina baigti kurti Europos bendrąją rinką, kaip nustatyta Sutarties dės ES veikimo 26 ir 114 straipsniuose ir ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje, kad būtų galima išnaudoti visą jos potencialą ir pašalinti likusias kliūtis, įskaitant nesąžiningą tarptautinę konkurenciją, ir sykiu įveikti tokias problemas, kaip dideles energijos kainas, įgūdžių ir darbo jėgos trūkumą, sunkumus siekiant gauti kapitalo, fragmentišką ES taisyklių įgyvendinimą, nepakankamą paramą skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai, didelę administracinę naštą piliečiams ir įmonėms, kad būtų galima skatinti ekonomikos augimą, socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą bei kultūrinius mainus ES; ragina plėtoti integruotą Europos kapitalo rinką, kaip numatyta SESV 26 ir 63 straipsniuose, pasitelkiant naujai įsteigtą santaupų ir investicijų sąjungą, pagrįstą nebaigta kurti kapitalo rinkų sąjunga; ragina sustiprinti Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją, kaip teisiniu pagrindu remiantis Sutarties dėl ES veikimo 114 straipsniu, kad būtų sustiprinta priežiūros konvergencija ir tarpvalstybinis koordinavimas santaupų ir investicijų sąjungoje; taip pat pažymi, kad E. Lettos pranešime pripažįstama bendrosios rinkos ekonominės galios svarba ES pasauliniams ir prekybos užmojams, be kita ko, palaikant ekonominius santykius su strateginiais partneriais;

17. pritaria tam, kad prie esamų keturių laisvių būtų pridėta, kaip siūloma E. Lettos pranešime, penktoji laisvė, kad bendrojoje rinkoje būtų galima remti mokslinius tyrimus, inovacijas, žinias ir švietimą tyrėjams, novatoriams ir darbuotojams;

18. ragina Komisiją užtikrinti, kad būsimos iniciatyvos, kuriomis siekiama didinti ES konkurencingumą ir stiprinti bendrąją rinką, būtų įgyvendinamos kartu su priemonėmis, kuriomis didinama socialinė, ekonominė ir teritorinė sanglauda, kaip numatyta Sutartyse; pabrėžia, kad instituciniai lygių galimybių, solidarumo ir nelygybės mažinimo mechanizmai turi būti visapusiškai įtraukti į ES valdymo sistemą; pakartoja savo raginimą stiprinti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą ir stebėseną pasitelkiant ES valdymo struktūras, taip įtvirtinant socialinę pažangą kaip centrinį ES sprendimų priėmimo elementą;

19. dar kartą patvirtina, kad bendrosios rinkos tikslai turėtų būti suderinti ne tik su laisvo judėjimo teise, bet ir su laisve pasilikti, kaip nurodyta E. Lettos pranešime; todėl ragina Komisiją priskirti su laisve pasilikti susijusią sritį vieno iš Komisijos narių, kurio atsakomybės sritis apimtų sanglaudos politiką ir visuotinės svarbos paslaugas, kompetencijai, siekiant užtikrinti, kad laisvės pasilikti politika būtų tinkamai pritaikyta prie teritorinių ypatumų ir kad būtų gerbiama įvairių ES regionų socialinė, ekonominė ir kultūrinė įvairovė, ir užtikrinti, kad būtų užmegztas struktūrinis ir nuolatinis Komisijos nario ir valstybių narių regionų valdžios institucijų dialogas; pripažįsta, kad infrastruktūros plėtros, bendruomenių kūrimo, darbo vietų kūrimo, prieigos prie viešųjų paslaugų ir tinkamos aplinkos pramonei ir investicijoms skatinimas yra labai svarbus siekiant išsaugoti žmonių teisę likti savo regionuose ir prisideda prie ES ekonominio vystymosi ir konkurencingumo didinimo; pabrėžia, kad svarbu, kad ir toliau sanglaudos politikai ES biudžete būtų numatyta stipri parama, užtikrinant, kad veiksmingiau būtų tenkinami konkretūs regionų ir miestų poreikiai ir, be kita ko, suteikiama daugiau tiesioginės prieigos prie ES lėšų galimybių; pabrėžia, kad sanglaudos politikos projektus būtina įgyvendinti veiksmingiau, užtikrinant didesnį jų matomumą vietoje ir apčiuopiamus rezultatus, nes tai sustiprina piliečių priklausymo ES jausmą ir pritarimą su ES susijusiai integracijai;

20. pabrėžia, kad ES turėtų veiksmingiau veikti strateginėse srityse, papildydama nacionalines pastangas, remiamas ir ES nuosavų ištekliais, ir suderintais įnašais, ir tokie veiksmai padėsią stiprinti Europos konkurencingumą, inovacijas, ekonominį atsparumą, socialinę ir teritorinę sanglaudą, aplinkos ir energetikos tvarumą ir kolektyvinį saugumą; atsižvelgdamas į M. Draghi pranešimo išvadas, pabrėžia, kad reikia ir toliau vykdyti atviras ir į ateitį orientuotas diskusijas, pasinaudojant patirtimi, įgyta įgyvendinant priemonę „NextGenerationEU“; pabrėžia, kad svarbu sukurti bendras ES lygmens investicijų priemones siekiant finansuoti bendras strategines investicijas į Europos viešąsias gėrybes ir paslaugas, ir kad svarbu pakoreguoti finansavimo programas, kad būtų atsižvelgta į kintančią prekybos ir inovacijų dinamiką; pabrėžia, kad tikri nauji ES nuosavi ištekliai yra labai svarbūs siekiant sudaryti sąlygas Parlamentui ir Tarybai priimti lanksčius biudžetus, kad ES galėtų veikti autonomiškiau ir sumažinti savo priklausomybę nuo nacionalinių biudžetų įnašų; pabrėžia, kad, pvz., pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas, yra potencialus naujas ES nuosavas išteklius, sulaukęs didelio valstybių narių pritarimo; primena Parlamento poziciją, išdėstytą pasiūlyme dėl 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos, kad reikia neapsiriboti savo nustatyta taisykle, pagal kurią ES ilgalaikio biudžeto dydis neturi viršyti 1 proc. valstybių narių bendro bendrojo nacionalinio produkto;

21. pabrėžia, kad, siekiant išlaikyti ir stiprinti ES konkurencingumą

pasaulyje, būtina atlikti supaprastinimą ES biudžeto srityje, kad būtų galima sumažinti administracinę naštą, palengvinti prieigos prie lėšų paramos gavėjams procesą, taip pat palengvinti tikslo stiprinti socialinę ir teritorinę sanglaudą siekį, užtikrinant, kad finansavimas pasiektų tuos, kuriems jo labiausiai reikia, visų pirma mažąsias ir vidutines įmones, vietos bendruomenes ir socialinės ekonomikos subjektus, be kita ko, kaimo, periferinėse ar ekonomiškai nepalankioje padėtyje esančiose vietovėse; vis dėlto primena, kad supaprastinimo veiksmai neturi daryti poveikio pagrindiniams principams, kuriais grindžiama daugiametė finansinė programa ir jos programos, ar susilpninti jų įgyvendinimo demokratinės priežiūros; pabrėžia, kad vykdant supaprastinimą turi būti numatytos tvirtos garantijos dėl vienodos prieigos, nediskriminavimo ir veiksmingos atskaitomybės, o Parlamentas turi užtikrinti demokratinę priežiūrą per visą finansavimo ciklą;

22. pabrėžia, kad norint pasiekti ES konkurencingumo tikslus reikia į ES institucinę ir valdymo sistemą įtraukti poveikio klimatui neutralumo ir tvarumo tikslus; pabrėžia, kad vykdant reformas turi būti laikomasi Sutarties nuostatų, įskaitant SESV 194 straipsnį, ir turi būti užtikrintas tvirtas demokratinis legitimumas įtraukiant Parlamentą į jų rengimą, finansavimą ir priežiūrą; pabrėžia, kad svarbu didinti tarpinstitucinį koordinavimą ir užtikrinti, kad šios srities sprendimams būtų taikoma veiksminga parlamentinė kontrolė, taip stiprinant Sąjungos demokratinį pagrindą;

23. ragina Komisiją ir valstybes nares, atsižvelgiant į esamus geopolitinius iššūkius, sukurti tikrą Europos gynybos sąjungą ir skatinti Europos gynybos pramonės investicijas ir tuo tikslu visų pirma naudotis tikrai europinėmis priemonėmis, numatyti naują finansavimą ir išsamią gynybos, įskaitant kovą su hibridiniais išpuoliais, programą, ir užtikrinti, kad pajėgumai būtų planuojami, plėtojami, įsigyjami ir valdomi kartu, grupėse, kuriose dalyvautų daug valstybių narių; ragina Komisiją padidinti esamų ir būsimų priemonių nuoseklumą, be kita ko, valdymo lygmeniu, siekiant užtikrinti veiksmingą demokratinę naujos gynybos sąjungos kontrolę; ragina, laikantis M. Draghi, E. Lettos ir S. Niinistö pranešimuose pateiktų rekomendacijų, ES įveikti rinkos susiskaidymą sukuriant bendrąją gynybos rinką, kurioje būtų taikomos privalomos bendros taisyklės; pažymi, kad tokiomis bendromis taisyklėmis būtų garantuota sąžininga konkurencija ir palengvintas tarpvalstybiniu mastu galiojantis gynybos produktų sertifikavimas, kartu užtikrintas visapusiškas sąveikumas ir pakeičiamumas, masto ekonomija ir padidinti pajėgumai bei ištekliai; ragina Komisiją ir valstybes nares įtraukti investicijas į gynybą į platesnę saugumo koncepciją, kuri taip pat apimtų bendras Europos iniciatyvas, visų pirma bendro intereso Europos gynybos projektus, ypatingos svarbos infrastruktūros objektų stiprinimą ir mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų pažangą, ir taip būtų

kuriamos ir išlaikomos kokybiškos darbo vietos; ragina Europos Vadovų Tarybą susitarti dėl ES sutarties 42 straipsnio 2 dalies aktyvavimo siekiant sukurti bendrą Sąjungos gynybos politiką; pabrėžia, kad naujoji gynybos sąjunga turi papildyti, o ne pakeisti NATO; atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės narės pradėjo laipsniškai formuoti Europos gynybos politiką įsteigdamos Europos gynybos agentūrą (EGA) ir pradėdamos taikyti nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą (PESCO); ragina valstybes nares toliau dėtis pastangas ir palaipsniui kurti Europos gynybos sąjungą su bendra gynyba; primena, kad dėl startuolių fondo steigimo, EGA ir PESCO, taip pat ES biudžeto naudojimo sprendžiama kvalifikuota balsų dauguma; primena, kad valstybių narių grupė pagal ES sutarties 44 straipsnį taip pat gali nuspręsti taikyti kvalifikuotos balsų daugumos metodą;

24. pabrėžia, kad DI valdymo stiprinimas turi būti grindžiamas skaidrumu, pagrindinių teisių apsauga ir viešojo intereso apsauga, laikantis ES taisyklėmis grindžiamo požiūrio; ragina Komisiją sustiprinti esamo Europos dirbtinio intelekto biuro vaidmenį; palankiai vertina DI žemyno veiksmų planą, pagal kurį numatoma sukurti ES DI modelį, remiantis viešųjų ir privačiųjų subjektų bendradarbiavimu;

°

° °

25. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos Vadovų Tarybai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.